

Το Μυθιστόρημα *Βάλτενμπεργκ* (εκδ. Πατάκης) ξεκινώντας από τα χαρακώματα του Α' Παγκόσμιου Πολέμου και καταλήγοντας στις καταρρεύσεις του τέλους του 20ου αιώνα, αναπαριστά και συμπυκνώνει τον αιώνα που έφυγε.

Βάλτενμπεργκ, ένα ολιστικό μυθιστόρημα

■ ΘΑΝΑΣΗΣ ΣΚΑΜΝΑΚΗΣ

Πρόκειται ίσως για το πληρέστερο μυθιστόρημα των πολλών τελευταίων χρόνων. Πάντως το καλύτερο που έχω διαβάσει εδώ και πολύ καιρό. Και ξεκινάει έτσι: «γιατί δεν μπορώ να συγκρατήσω τον ενθουσιασμό μου. Ο τίτλος του: *Βάλτενμπεργκ*, εκδόσεις Πατάκη, σε μετάφραση Μηνάς Πατεράκη-Γαβρέη, και ο συγγραφέας Εντνί Καντούρ, γεννημένος στην Τυνησία από πατέρα Τυνησία και μητέρα Ευρωπαία από την Αλγερία. Ζει και διδάσκει στο Πανεπιστήμιο της Λυόν. Είναι το πρώτο του μυθιστόρημα και εκδόθηκε στα γαλλικά το 2005.

Τι περιέχει: Ολοήμερο τον εικοστό αιώνα. Ξεκινάει από τη χειρακώματα του Α' Παγκόσμιου Πολέμου και φτάνει στις καταρρεύσεις και τις διθνησι οικονομικές, πολιτικές και προσωπικές ανακατατάξεις του τέλους του αιώνα.

Κεντρικά πρόσωπα: Ένας κομμουνιστής Γερμανός, ο Λιούσι, από την Ανατολική Γερμανία, πιστός *αλλά* και πραγματιστής, ειρηνικός και ψύχραιμος, γνώρισε τα στρατόπεδα συγκέντρωσης των ναζί, αλλά και τις σταλινικές δωδεξ. Ένας στρατολογημένος «ψιλοπόντικας», δηλαδή πράτορας, Γάλλος που ο Λιούσιαν οδηγεί με σύνεση και με επιτυχία. Μια όμορφη Αμερικανίδα, μοιραία γυναίκα, τραγουδίστρια της όπερας, με πολλά πρόσωπα και ρόλους. Ένας νεομάνος συγγραφέας που είναι «τον υλοκαθαριστήρα μεταξύ των δυο κόσμων», ένας γάλλος δημοσιογράφος με περιέργους, και αυτός, ρόλους και, τέλος, ένας γάλλος πρόεδρος, με τη δόξα της συμμετοχής στον πόλεμο της Αφρικής, που βγαίνει εκτός εστιακής και παιγνιώδης. Εν τω μεταξύ παρελαύνουν ο Χάντεγκερ, ο Μπρέζνιεφ, όλα σχεδόν τα πρόσωπα που διαδραματίστηκαν ιστορικά ρόλους κατά την πορεία του αιώνα.

Οι ζωές τους διασπασίζονται, μπλέκονται, αλληλοεπηρεάζονται, οι ρόλοι αντιστρέφονται. Όσο μπλέκονται και τα πολιτικά γεγονότα σε έναν κόσμο που ξεκινάει από την ελπίδα και τελειώνει με μια αμφιγυνία, τουλάχιστον. Χαρακτηρές οι οποίοι δουλεύονται με επιμέλεια, διακριτικότητα και γνώση. Καταστάσεις: όλοι σε μικρούς χώρους εκπαιδευτικά μεγάλα γεγονότα. Όλα σε χαμηλό τόνο, χωρίς εξάρσεις στον τόνο της γραφής, με υποδόριο χιούμορ, με

αναπρεπτική διάθεση και σεβασμό, απέναντι σε πρόσωπα και γεγονότα. Δεν έχουν άδικο όσοι έγραψαν πως πρόκειται για ένα ολιστικό μυθιστόρημα. Είναι όντως.

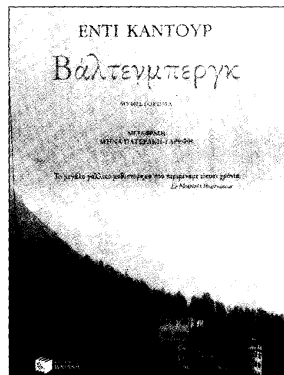
Είναι σκληρές, 780 σελίδες παρακαλώ και άλλες 50 σελίδες της μεταφράστριας (σημειώσεις άλλες αναγκαίες άλλες όχι), αλλά δεν ξέρω αν μπορείς να πετάξεις εσύ και μια σελίδα.

Με ιστορική και θεωρητική γνώση, με καλλιέργεια και επήγνωση, ο συγγραφέας

επαναστάτες ή αντιεπαναστάτες, αλλά υποκείμενα της ιστορίας. Δημοσιεύματα της όσο και δημιουργοί της, στο μέτρο της ανθρώπινης δυνατότητας. Και δρουν έχοντας ή όχι τη συνείδηση των πραγμάτων. Αλλά είναι τα πρόσωπα των πολέμων, θερών και ψυχρών. Ερωτεύονται και υποκρίτουν στο συνασθηματισμό τους. Υπηρετούν συμφέροντα και μεγαίνουν από τους γυναικείους όμοιους ή από τη γείυση μιας τάτας.

Μικρά και μεγάλα συμβάντα συνδέονται και εξελίσσονται μπροστά στα έκπληκτα μάτια του αναγνώστη που προχωρά από σελίδα σε σελίδα σαν να ανακαλύπτει ξανά έναν κόσμο που ξέρει, αλλά που φαίνεται πως δεν ξέρει τόσο καλά. Μέχρι την τελευταία σελίδα ο συγγραφέας (ανατρέπει τα θεωρούμενα ως δεδομένα. Κι είναι νομίζω χειρακρητιστική η οσηή, προς το τέλος του έργου, και του αιώνα, το ξέσπασμα του Λιούσιαν, σχολίο για την απειρή τάξη που συγκεντρώνεται στα Φόρουμ του Νταβό: «Ποτέ Μορέλ! Ποτέ πια Βάλτενμπεργκ! (...) Το ποτέ τους Φόρουμ, ένας σκοτεινότερο νεζέ! Ποτέ! Έμποροι ρομπινέδων, αεριτζήδες, μέγχοι και ένας διεθνήτης ορχήστρας από τη Βοστώνη που παραδίδει μαθήματα κομμουνικής συμπεριφοράς για σπύγγους αφεντικών, κοπιτέλ νεοπλιτών, όπως ο κόσμος στέκεται ορθός, το '29 έφτανε να έχει ιδέες κι εμπάντες στον χώρο των εκλεκτών, σημερια ασώμα και ο Νέβλι, που φαίνεται σηματοητικός, ακόμη και τον Μέζγκεν (πρόκειται για τον Χάντεγκερ) τον έβρισκα έξωχο, όταν μιλούσε η σωπή ήταν η ίδια όπως όταν τραγουδούσε η Λένα, το μου ακροατήριο σκεπτόταν "πιά κάθαμα" και την ίδια στιγμή θαμιάζαν, ο Μέζγκεν έκανε τη φιλοσοφική ποίηση, γχηζήματα διεστραμμένης προσωπικότητας, αλλά μιλούσε έξωχο, και το βράδι κομωρό, σήμερα οι διεθνήτης ορχήστρας δεν διεθνήθηκαν πλέον ορχήστρα, δίνουν μαθήματα κομμουνικής συμπεριφοράς σε ξεμυαλισμένους χοντρές... Αεριτζήδες! Και οι φιλόσοφοι που προσκαλούν, διαφημιστές, που γλέκουν ως ποτότες των αεριτζήδων».

Σε κάθε περίπτωση δεν είναι ένα μυθιστόρημα παραλίας, είναι και βαρύ να το κοιβάσαι μαζί με βιτριολοπέδρα, μίσους, πεσοτές και λοιπά και ακατάλληλο να το μοναχένεις στην Εσπλόωστρα. Ενδείκνυται όμως για ήμερες νύχτες καλοκαιριού και αυτηγνώσιας.

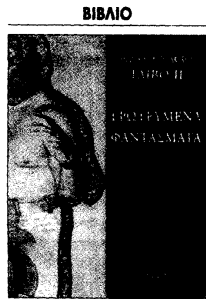
✓ Πρωταγωνιστούν δημιουργοί της ιστορίας που μαγεύονται από ένα γυναικείο ώμο ή τη γείυση μιας τάτας

κινεί τα πρόσωπα του στο χαώδες οσηικό της Κεντρικής Ευρώπης του αιώνα που πέρασε. Όλα τα νήματα συνδέονται με την Ελβετία, το Βάλτενμπεργκ, όπου γίνονται οι πιο ενδιαφέρουσες φιλοσοφικές, επιστημονικές και προσωπικές σπινθηρίσεις της εποχής που η Ευρώπη διαμορφώνει τα χαρακτηριστικά της.

Και όπου αποκαλύπτεται σταδιακά και πάντα με μια ενδιαφέρουσα αοριότητα, τέτοια που να δίνει την πραγματική διάπαση στις ανθρώπινες πράξεις, ο πραγματικό ρόλος. Πάει να πει πως τα πρόσωπα δεν είναι καλοί και κακοί, συνειδητοί ή ευφάνταστοι,

στην αγαλλμένη του Πόλη του Μεξικό - που γίνεται γι' αυτόν κάθε μέρα όλο και πιο ξένη - ο ιδιωτικός υπετέκτι θα πρέπει να αντιμετωπίσει τα φαντάσματα των θυμάτων που περιπλανιούνται χωρίς ανάπαυλα, αλλά και να αναστήσει θλιβερές ιστορίες για χαμένες εκτίες, οι οποίες ίσως να μην «ήρθαν ποτέ. Διο φορές πιο ενσηματικό από τον συγγραφέα του, ο Έκτορ Μπελασκαράν Σάντν είναι ένας από τους πιο αφηγητικούς «αδωτικούς ντετέκτιβ» της αστυνομικής λογοτεχνίας.

Ο Πάκο Γκνάσιο Τάμπο Π είναι μυθιστοριογράφος, δημοσιογράφος, ιστορικός, και θεμελιωτής του νέου λατινοαμερικανικού αστυνομικού μυθιστορηματος. Έχει συγγράψει περίπου πενήντα έργα που έχουν δημοσιευτεί σε 25 χώρες και έχουν μεταφραστεί σε 15 γλώσσες. Από τις εκδόσεις Άγρα κυκλοφορούν μεταξυ άλλων τα εξής βιβλία του: Μερικά Σύννεφα, Στην Ίδια Πόλη Υπό Βροχή, Και Σαν Σαές Επιστρέφουμε. Με Τέσσερις Χέρια κ.λπ.

ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ
Πάκο Γκνάσιο Τάμπο Π
Μετάφραση: Κρίστιν Ηλιόπουλος

Ο Έκτορ Μπελασκαράν Σάντν, ο ντετέκτιβ του σπουδαίου μεξικανού συγγραφέα Πάκο Γκνάσιο Τάμπο, κλείεται να εξηγήσει δύο υποθέσεις συγχρόνως: τη δολοφονία του παλαιού φίλου του Ανχέλ και την αποκτονία δύο εφήβων που ήταν παρτίφορα ερωτευμένοι. Μέσα

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΠΡΟΜΠΟΝΑΣ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΧΕΓΚΕΛ

Τεύχος 85

Κυκλοφόρησε το 85ο τεύχος της Ουτοπίας, το οποίο εγκαινιάζει και μια νέα περίοδο για το περιοδικό, που πλέον θα κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις Τόπος. «Στροφή στο παρελθόν», με κριτική διάθεση, κάνει το νέο τεύχος όπως αναφέρει το σημείωμα της σύνταξης, διαβάσιμος το έργο ενός συγγραφέα, ο οποίος όχι απλώς αντιμετωπίζει την ιστορική μεταβολή της περιόδου με κριτική διάθεση, αλλά ενσωμάτωσε την ίδια την αντίληψη της κοινωνικής μεταβολής στο φιλοσοφικό του σύστημα. Αναφέρεται στον Γεώργιο Βίλχεμ Φοίχτην Χέγκελ στο έργο του οποίου είναι αφιερωμένο το μεγαλύτερο μέρος του περιοδικού. Πιο συγκεκριμένα το αφιέρωμα στον Χέγκελ ξεκινά με ένα κείμενο του ίδιου του φιλοσόφου, την πρώτη ελληνική μετάφραση της ανάλυσης του για το αγρλικό νοσησέδιο περί εκλογικής μεταρρύθμισης του 1831-32, ενός από τα πρώτα βήματα διήγησης της εκλογικού δικαίωματος. Ακολουθούν τα άρθρα του Θ.

Νουτσόπουλου «Το εγγεμένο κείμενο για το σύνταγμα της Γερμανίας μια κριτική παρουσίαση» που αποτελεί την πρώτη κριτική παρουσίαση στην Ελλάδα του νεανικού κειμένου του Χέγκελ για το σύνταγμα της Γερμανίας, του Θ. Γκισόρα «Μεταξύ πολιτικής φιλοσοφίας και πολιτικής επιστήμης. Ο Χέγκελ και η αγρλική εκλογική μεταρρύθμιση του 1831-32», του Μ. Σκομβούλη «Κριτική του ατομικισμού και κοινωνική εργασία στον Χέγκελ. Η στιγμή της Λένα (1801-1087)», του J. D' Hondt «Ο Μαρξ και η φαινομενολογία», του Μ. Βαδέε «Υψη και φυσικές επιστήμες στη διαλεκτική οκείνη του Χέγκελ και του Μαρξ» και του Δ. Τζωτζόπουλου «Η λογική του Χέγκελ και τα Grundrisse του Μαρξ». Τη σύλλογη των πολύ αξιολογών κειμένων του αφιερωματος ακολουθούν τρεις παρουσιάσεις νέων βιβλίων. Αυτή του Ε. Μπιστόκη για το βιβλίο Οι Μεγάλοι Φιλόσοφοι του Φρανσουά Νταγκονέ, τον Γ. Βλαχάκη για το Η Έγχεση της Ύλης στη Νεοελληνική Αναγέννηση και τον Μ. Στυριδάκη για το Οικιακή Εργασία των Μεταναστών και Κοινωνική Προστασία. Η Περίπτωση του Γενναίου Από την Αλβανία και την Οικονομία των I. Φημιένου και Χ. Σαμαγίτη.